

Filipeni - Comentarii Jean Koechlin

Această epistolă a fost numită cartea experienței creștine – experiență care se rezumă în câteva cuvinte: Hristos îmi este de ajuns. El este Viața mea (cap. 1), Modelul meu (cap. 2), Țelul meu (cap. 3), Puterea și Bucuria mea (cap. 4). Pavel nu vorbește aici ca apostol, nici ca învățător; el nu este decât un „rob al lui Isus Hristos”. Și cum s-ar fi putut mândri el cu un titlu mai înalt decât acela pe care l-a luat Stăpânul său? (cap. 2.7). Din fundul temniței de la Roma, le scrie iubiților săi filipeni, dintre care cunoaștem pe Lidia și pe temnicer (Fapte 16). Dragostea lui vie pentru ei se exprimă prin rugăciuni (v. 8). Remarcați înlănțuirea cererilor: dragoste, adevărata cunoștință, discernământ spiritual, umblare curată și dreaptă, rod care rămâne (v. 9-11). Apoi îi încurajează cu privire la prizonieratul său. Această lovitură pe care vrăjmașul gândea s-o dea evangheliei contribuisse, din contră, la înaintarea ei. Împotrivirea fățișă, calculată să-i descurajeze pe martorii Domnului, are în general efectul de a le mări rezistența la agenții distructivi. Care este atitudinea apostolului când află că evanghelia este uneori vestită în condiții atât de discutabile? Nicio neliniște sau critică! Și nici invers, deci nicio dorință de a se asocia cu aceasta, ci numai o bucurie sinceră de a vedea lucrarea lui Dumnezeu împlinindu-se, oricare-ar fi fost instrumentele!

Inima omului a fost în așa fel întocmită, încât ea nu suportă să fie goală. Este încercată de o foame pe care lumea, asemenea unui vast magazin, încearcă s-o satisfacă printr-o varietate de mărfuri, dintre cele mai de dorit. Știm însă, din experiență, că o vitrină (cu alimente), oricât de atrăgătoare ar fi ea înaintea de masă, încetează să ne mai tenteze la două ore după masă. Este o comparație puțin întâlnită, însă care ne ajută să reținem că nimic nu mai poate exercita vreo atracție pentru o inimă plină de Isus. Așa era cu iubitul apostol: Hristos era unicul său Obiect, singura lui Rațiune de a trăi. Cine ar îndrăzni să ia pentru sine versetul 21? Și totuși, înaintarea creștinului constă în a-l realiza cu fiecare zi tot mai mult. Hristos îi era îndeajuns lui Pavel pentru a trăi și pentru a muri. În fața unei asemenea alternative, el nu știa ce să aleagă. Murind, îl câștiga pe Hristos; trăind, îl slujea pe Hristos. Dragostea pentru sfinți îl făcea să incline mai degrabă să rămână. Apărarea evangheliei, ca orice luptă, implică suferințe (1 Tesaloniceni 2.2b). Acestea însă sunt un dar de har de la Domnul de aceeași valoare ca și mântuirea, un privilegiu pe care El îl acordă sfinților (v. 29). În loc să-i plângem pe creștinii persecutați, n-ar trebui mai degrabă să-i invidiem? Cel puțin să ne rugăm pentru ei. Astfel vom lua parte împreună cu ei la lupta pentru adevăr.

Pentru a găsi calea către toate inimile, pentru a „câștiga” un frate și a liniști un conflict, nu există decât un secret: renunțarea la sine. Contemplându-L și adorându-L pe neasemuitul nostru Model, vom putea învăța aceasta – potrivit cuvintelor Sale: „oricine se înalță (pe sine însuși) va fi smerit (de Dumnezeu) și cine se smerește (el însuși) va fi înălțat (de Dumnezeu)” (citiți Luca 14.11 și 18.14). Două istorii diametral opuse sunt rezumate în această scurtă frază: cea a primului Adam, neascultător până la moarte, căruia i-a urmat o rasă ambițioasă și răzvrătită; și cea a lui Hristos Isus care, din dragoste, Și-a dezbrăcat gloria divină și „S-a smerit” pentru a deveni Om, „golindu-Se pe Sine Însuși” și coborând cum nu se poate mai jos, până la moartea de cruce. Chipul de Om, condiția de Rob, moartea josnică a unui răufăcător, astfel sunt etapele acestei minunate căi. Într-adevăr, Dumnezeu, în toată dreptatea, trebuia să-L înalțe foarte sus în ceruri și să-L onoreze cu un nume suveran. Sub acest Nume, Isus, deopotrivă atât de glorios și de dulce, pe care El îl primește pentru ascultare, slujire, suferință și moarte, va fi recunoscut ca Domn și va primi închinarea universală. Prietene, care este prețul acestui Nume în inima ta?

Model de ascultare (v. 8), Domnul este îndreptățit să o ceară pe a noastră, în toate lucrurile, „fără murmure și fără îndoieli” (v. 14). Absența apostolului nu-i scutea de la nimic pe filipeni (v. 12). Dimpotrivă, el nemaifiind acolo pentru a se ocupa de ei, trebuia ca ei înșiși să vegheze ca nu cumva să nu le reușească cariera creștină. Luminătorii sau stelele (v. 15) sunt corpuri cerești, strălucitoare în timpul nopții, permițând oamenilor să se orienteze și indicând ora. Așa sunt creștinii în noaptea acestei lumi. Cuvântul tradus prin „a lucra” are sensul exact de „a cultiva”, implicând deci o serie de operații răbdătoare, cum ar fi smulgerea buruienilor (gânduri necurate, practici necinstite, minciuni etc.). Această lucrare însă nu poate fi făcută prin puterile noastre (v. 13). Chiar și voința (sau dorința) este trezită în noi tot de Domnul. Dar, de asemenea, ce frumoasă mărturie are ca rezultat (v. 14-16)! Să privim în acest capitol exemplele de devotament, începând cu cel mai înalt, cel al lui Hristos, apoi cu cel al lui Pavel asociat filipenilor (v. 16, 17), cu cel al lui Timotei (v. 20) și, în sfârșit, cu cel al lui Epafrodit (v. 25, 26, 30). Prin contrast, ce trist răsună versetul 21! Noi cu cine dorim să ne asemănăm?

În afară de oameni ai lui Dumnezeu precum Timotei și Epafrodit, care trebuia să fie primiți și cinstiți (cap. 2.29; 1 Corinteni 16.15-18), existau și lucrători răi, de care filipenii trebuia să se păzească. Aceștia predicau o religie a lucrărilor, care-și punea încrederea în carne și care se hrănea din considerația oamenilor. Dacă cineva ar fi vrut însă pe drept a face caz de titluri omenești, acesta era tocmai Pavel, iudeu de elită, cât se poate de ortodox și de plin de zel în ce privește legea... El aliniază toate aceste avantaje, ca într-un impunător registru de conturi, trage o linie și scrie: „pierdere”. În același fel cum este de ajuns să răsără soarele, pentru a face să pălească toate stelele, un singur Nume, cel al lui Hristos glorificat, eclipsează de atunci, în inima apostolului, toate sârmanele deșertăciuni pământești; ele sunt estimate nu numai ca fiind fără valoare, ci chiar ruinătoare. Și nu este un sacrificiu să renunți la gunoarie! Domnul să ne învețe să ne debarasăm cu bucurie – așa cum Bartimeu și-a aruncat mantaua – de toate cele pe care încă ne întemeiem reputația și cu care ne îndreptățim! Numai cu acest preț îl vom putea „cunoaște pe El...”, intrând în ceata Sa, pe drumul Său de renunțare, de suferință, de moarte, dar de asemeni de înviere (Matei 16.21,24).

În general, oamenii care pe pământ realizează ceva important sunt cei care au o singură pasiune. Fie că este vorba de a cuceri Everestul, de a obține un premiu Nobel sau de a lupta cu un invadator, întotdeauna unii ca aceștia sunt găsiți ca oameni de acțiune, gata să sacrifice totul pentru un plan măreț. Astfel era Pavel, după ce a „fost apucat de Hristos” (v. 12; comp. cu Ieremia 20.7): se știa angajat în alergarea creștină și, ca un atlet destoinic, continua efortul fără să se întoarcă și fără măcar să privească înapoi, gândind numai la premiul final (citiți 2 Timotei 4.7). Și el se oferă să ne fie antrenor și ne invită să-l urmărim pe aceleași urme (v. 17)! Să uităm, ca și el, de lucrurile care sunt în urmă: de succesele noastre, care ne-ar târî spre îngâmfare; de eșecurile noastre, care ne-ar descuraja! Și să ne îndreptăm spre țintă cu efort (în forță), pentru că această cursă pe «teren accidentat» nu este nicidecum o plimbare! Este o cursă serioasă și miza ei este de importanță capitală. Ce inconștiență pentru cel care are cetățenie cerească să aibă gândurile la lucrurile pământești (v. 20)! Despre ce discută doi compatrioți care se întâlnesc în străinătate? Despre țară! Vom avea și noi întotdeauna același sentiment (v. 15), dacă ne vom întreține cu ceilalți creștini vorbind despre bucuriile cetății cerești.

„Bucurați-vă în Domnul”, insistă apostolul, deși lui nu-i lipseau motivele de lacrimi (vezi cap. 3.18). O nefericită ceartă ivită între două surori, Evodia și Sintichia, tulbură Adunarea. Pavel le îndeamnă – sau mai degrabă le roagă stăruitor – pe fiecare personal, să învețe – și pe noi de asemenea – marea lecție din capitolul 2.2 (comp. cu Proverbe 13.10)! Blândețea noastră, este ea cunoscută de frații și de surorile noastre, de colegii noștri? Câte certuri ar înceta dacă am conștientiza că venirea Domnului este iminentă! Și câte griji, în aceeași măsură! Prin rugăciune, să ne descărcăm inimile de tot ceea ce le frământă. Pentru a primi imediat răspunsul? Nu neapărat, însă pentru ca Dumnezeu să-Și poată revărsa acolo pacea Lui desăvârșită (v. 7). Dar cum putem evita gândurile rele? Cultivându-le pe cele bune. Să ne folosim de versetul 8 ca de sita mai multor grilaje. Ceea ce îmi ocupă duhul, în acest moment, este adevărat? ... bun? ... curat? ... vrednic de iubit? ... ziditor? ... Gândurile astfel filtrate și curățate nu se vor putea exprima decât prin fapte de aceeași natură (v. 9). Și care va fi consecința? Nu numai pacea lui Dumnezeu, ci Dumnezeul păcii în Persoană locuind „la noi” (Ioan 14.23)!

Pavel își amintește, fără îndoială, de prima lui vizită la Filipi, de închisoare și de cântările pe care le cânta acolo împreună cu Sila (Fapte 16.24,25). Din nou întemnițat, nimic nu răpește bucuria sa, pentru că nimic nu i-L poate lua pe Hristos. Și la fel puterea sa. „Am putere pentru toate – spune el în ciuda lanțurilor – în Cel care mă întărește” (v. 13; comp. cu 2 Corinteni 6.10). Ca și el, să învățăm și noi să fim mulțumiți, oricare-ar fi împrejurările: succes sau greutăți, sănătate sau boală, vreme bună sau rea ... dacă suntem „mulțumiți de Domnul”. Deși foarte săraci, filipenii, prin mâna lui Epafrodit, urmau să-i trimită apostolului un nou ajutor (citiți 2 Corinteni 8.1-5). Pavel afirmă, din proprie experiență: „Dumnezeul meu vă va împlini orice trebuință” – dar nicidecum orice poftă. El angajează responsabilitatea Dumnezeului său, ca și cum emitea un cec în alb, știind că dispune pentru el și pentru prietenii săi de un credit nelimitat: nimic mai puțin decât „bogațiile Sale în glorie” (v. 19; Efeseni 3.16). Dumnezeu să ne dea și nouă să experimentăm secretul fericitului apostol: deplina suficiență a Domnului Isus Hristos! Până când, în sfârșit, se va împlini suspinul din psalm: „Voi vedea fața Ta, ... mă voi sătura de chipul Tău” (Psalmul 17.15)!

clickbible.org